

kultur **TRØKK**

NR. 3:2013 • INFORMASJONSBLAD FRA NORSK KULTURSKOLELRÅD

FORSIDEMOTIV: ANDERS SKJERDAL, LØRDASSKOLEBANDET I AUST-AGDER, FOTO: EGI L HØFSLI

- S:06** FÅR DRØMMETREFF MED LEIF OVE ANDSNES
- S:12** JUBILEUMSBOK UTGITT OG LANSERT
- S:20** PORTRETTINTERVJU: MORTEN CHRISTIANSEN

Norsk kulturskoleråds informasjonsblad

Redaktør: Egil Hofslø

Annonseansvarlig: Inntil videre redaktøren

Layout: Guri Jermstad AS

Trykk: GRØSET™ Miljømerket trykkeri, lisensnr. 241 148

Redaksjon:

Egil Hofslø, redaktør

Telefon: 908 35 229

E-post: egil.hofslø@kulturskoleradet.no

Annonseavdeling:

Kontakt redaktør for bestilling og andre henvendelser om annonsering

Annonsepriser:

Helside: 6600 kr

Bakside (helside i spesielt format): 6100 kr

Halvside (liggende format): 4400 kr

I tillegg tilbyr vi annonser av tre ulike bredder:

Enspaltere: 56 mm

Tospaltere: 118 mm

Trespaltere: 180 mm

Mm-pris (måles etter høyde) for disse: 10 kr

Gode rabatter:

Gis om flere innrykk er aktuelt

Utgivelser 2013:

Nr. 1: 18. mars

Nr. 2: 5. juni

Nr. 3: 30. september

Nr. 4: 9. desember

Annonsefrister: Fins på nettstedet

kulturskoleradet.no. I søkefeltet skriver du

Annonse- og utgivelsesinformasjon

Opplag: 5.000

Abonnement:

Bladet distribueres gratis til landets

kulturskoler. Alle andre som vil kan

også abonnere. Ta kontakt for tilbud

Utgiver:

Norsk kulturskoleråd

Postadresse: 7491 Trondheim

Besøksadresse: Fjordgata 1

Telefon: 73 56 20 00

Telefaks: 73 56 20 01

E-post: post@kulturskoleradet.no

Internettadresse: kulturskoleradet.no

:direktøren direkte

... og da har jeg kommet hjem ...

Etter en liten måned i direktørstolen kjenner jeg at Norsk kulturskoleråd er en organisasjon proppfull av dyktige medarbeidere, energi og utviklingsmuligheter. Foran oss har vi oppgaver og satsinger som vil befeste, men også ytterligere synliggjøre kulturskolerådets og kulturskolenes sentrale posisjon i vårt mangfoldige kulturlandskap.

Derfor er det, i lys av stortingsvalget 2013, interessant og hyggelig å oppleve den omforente politiske holdningen til kulturskole. I de ulike

partienes valgprogram finner vi kulturskolen nevnt som en sentral aktør hos nesten alle. Kultur og kulturskole ses som en grunnleggende verdi, også i vårt politiske samfunn. Jeg gleder meg til å innlede spennende og utviklende dialoger med både politikerne i vårt nye storting, men også med de mange og profilerte "ambassadørene" kulturskolene har i Norge.

Det å gjøre det riktige, det som virker, og dermed slutte med det som ikke virker, må være et bærende prinsipp i tider hvor prioritering er nødvendig. Dette handler om kvalitetsfokus i alle ledd i organisasjonen. Arbeidet med å utvikle en ny rammeplan for kulturskolen vil være sentralt. Vi har fått med oss mange gode krefter, ikke minst Eirik Birkeland, musikkhøgskolens tidligere rektor. Han vil lede arbeidet.

Spennende er det også at samme mann er oppnevnt av Kulturdepartementet til å lede ekspertutvalget som skal se på det samlede kunst- og kulturtilbudet til barn og unge. Dette borger for en helhetlig tenkning. I samme åndedrett må det sies at kulturskolerådet er svært bevisst det brede kulturuttrykket som kulturskolene skal representere. Det er avgjørende med en deltakelse i arbeidet med rammeplanen som omfatter bredden. Uansett, den profesjonelle pedagogen, og det at vi gir utviklingsmuligheter til barn og unge med våre prioriteringer, vil være sentrale fokusområder.

Breddesatsing og talentutvikling må gå hånd i hånd. I dette ligger implisitt at vi vil slite med å utvikle talentene uten at bredden blir ivaretatt. Det er likevel bekymringsfullt når vi får innspill fra våre høyeste utdanningsinstitusjoner innen kunsthøgskolene, om faresignaler knyttet til talentutvikling og rekruttering. Kanskje er det på tide å spørre seg om vi har nådd en grense for kulturskolenes multitasking?

Kulturskolen er en norsk suksesshistorie. Det motiverer til arbeid og innsats for utvikling og kvalitet til beste for fremtiden.

kommentator: morten christiansen
direktør, Norsk kulturskoleråd

Invitasjon til dialog og samarbeid

Hausten er komen. Eit nytt skuleår er i gang. Også eit nytt kulturskuleår. Eg veit at mange unge med forventning ser fram til ein spennande og utfordrande vinter i kulturskulen. Her vert dei møtte av dyktige og kreative lærarar som vil gjere sitt til at elevane skal få utvikle sine talent og interesser i ulike kunst og kulturretningar.

Noko anna som også er spennande denne hausten er det nyleg gjennomførde valet til det nye Stortinget. Vi går ei interessant tid i møte når den nye regjeringa skal samansettast og politikken skal utformast. Også vår organisasjon ventar med spenning på dette.

Det som er positivt oppi alt dette er at vi har mange vener både i den komande regjering og den komande opposisjon. Mange sentrale politikarar har uttrykt

fine ord om kulturskulen sin plass i samfunnet. Dette lovar godt.

Vi som organisasjon skal gjere vårt til at vi skal få eit godt og konstruktivt samarbeid også med den nye regjeringa. Gjennom dette samarbeidet skal vi utvikle og styrke kulturskulen slik at vi kan nærme oss målet som vår visjon uttrykkjer. Vi må heller ikkje gløyme å utvikle og styrkje vårt samarbeid med våre eigarar - kommunane. Det er viktig med nokre nasjonale standarar, men vi må også tilpasse oss lokale forhold og behov. Dei signal som er kome frå sentrale politikarar denne hausten lovar godt som grunnlag for eit godt samarbeid.

Vi som organisasjon er opptekne av å diskutere korleis skapast kunnskap, læring og forståing. Korleis kan vi vere aktivt med å utvikle det heile menneske.

Forholdet mellom teori og praksis. Ikkje minst kunstfaga si rolle i utdanningsdebatten. Forholdet mellom meir fag og betre kvalitet og innhald.

Norsk kulturskuleråd skal vere ein levande organisasjon der viktige diskusjonar skal gå føre seg. Men vi har heile tida ei klar målsetjing om at kulturskulen rundt om i den enkelte kommune skal vere ein skule der våre unge skal få utvikle sine kreative talent til beste for eiga utvikling som menneske og som en del av det viktige fellesskapet ein leve i.

kommentator:
nils r. sandal
styreleiar, Norsk
kulturskuleråd

:kunstglimt

tittel: Treet

hva: Kollasj laget som gruppeoppgave

kunstnere: elevgruppe ved Sveio kulturskule

alder: 6-11 år

kunsthøgskolelærere: Sarah Livesay

:fakta

deltakerkunst: Mye lekkert ble til på Marius Martinussens kurs i moderne maleteknikk.

Kulturskoledager med sterke høydepunkt

kristiansand: Per Fugelli fikk Kulturskoledagenes lengste, sterkeste og varmeste applaus for sitt åpningsforedrag. Francois Sibbald alias Dr. Thierry Dupont fikk de sterkeste lattersalvene for sitt komiske «lure»-avslutningsforedrag.

Og sammen ble de trolig den beste hovedforedragskombinasjonen Kulturskoledagene har bydd på noen gang.

Kulturskoledagene 2013 ble arrangert i Kristiansand 5.-6. september og samlet nærmere 350 deltakere. Dette var sjuende gang Kulturskoledagene ble arrangert.

Arrangementet ble altså åpnet av den frittalende Per Fugelli, med foredraget «Kulturskolen - vårt nye apotek». Her brukte han god, treffende argumentasjon til å begrunne sin omtale av kulturskolélærere som sosialmedisinere.

Mens Fugelli var et trekkplaster for Kulturskoledagene denne gang, var det på forhånd langt mer «tåkelagt» hva avslutningsforedraget egentlig var. Det ble presentert som en fransk professor/doktor som skulle ta for seg norsk

mentalitet. Temaet ble belyst, det, men hele doktoren var en bløff, som mange lot seg lure av - relativt lenge. Francois Sibbald (født i Nederland, bor i Norge), som «doktoren» egentlig heter, driver med edutainment, der han faktisk får sagt mye med mening ved hjelp av komikk og humor.

Viktig møtested

Kulturskoledagene er kulturskoleansattes viktigste, faglige møtested for utvikling, inspirasjon og oppdatering. I løpet av to dager kan en velge seg fire av over 30 ulike kurs og foredrag fra en rikholdig meny, og alt er gratis for kulturskoleansatte. En betaler bare for kostnader knyttet til reise, overnatting og bespising.

I tillegg til det faglige har arrangementet et viktig sosialt aspekt. Her får en møte mange som arbeider innen samme felt, og

utveksle erfaringer samtidig som en har det trivelig i lag. Sånt legger et godt grunnlag for samarbeid og kontakt i framtida.

Mellom Fugellis og Sibbalds foredrag fikk Kulturskoledagens deltakere servert fire kursseksjoner fordelt på to dager, der hver deltaker kunne velge seg fire kurs og/eller foredrag fra en meny på drøyt 30 ulike tilbud. Tilbudene var plassert under vignetter som Musikk, Dans, Teater, Visuell kunst, Skapende skriving, Kunstnerisk ledelse, Ledelse, For de yngste, På tvers. Også den nye Kulturskoletimen ble viet plass.

I tillegg fikk deltakerne festmiddag på arrangementshotellet Radisson Blu Caledonien Hotel og musikalsk forspill på Kristiansand kulturskole.

tekst og foto: egil hofslı

åpningsforedrag: Per Fugelli hilste kulturskolelærerne som sosialmedisinere.

skråblikk på Norge: Fra Francois Sibbalds "lureforedrag" om Norge og norsk mentalitet.

dansekurs: Fra Liv Marie Leirvågs og May Lisbeth Grønli's kurs i kreative bevegelsesuttrykk.

musikkurs: Helga Jacobsen kurset i formidling og uttrykk.

kunstnerisk forspill: Kulturskoleelever fra flere sørlandske kulturskoler underholdt deltakerne.

teaterkurs: Fra Niels Peter Underlands kurs om seriemime inspirert av film.

tværfaglig: Kjetil Kro Sørborg tok for seg det å tenke teater som musikk og musikk som teater.

Drømmetreffvinner får møte Andsnes

kristiansand: En dag på tomannshånd med stjernepianisten Leif Ove Andsnes samt tur til gjev pianofestival. Det ble julekveld i september da årets drømmetreffvinner Fabrice Bligoud Vestad fra Hamar fikk nyheten om at store drømmer vil bli oppfylt.

Det fikk Fabrice vite på Kulturskole-dagene 2013 i Kristiansand 5. september. Under arrangementets festmiddag hadde drømmestipendutdelerne Norsk Tipping og Norsk kulturskoleråd veldig godt nytt å servere 15-årige Fabrice. Hamargutten trodde at han var der «bare» for å opptre for 350 kulturskoleansatte. Det ventet ham mye mer.

– Nå er jeg litt satt ut, dette er stort. Jeg hadde ingen anelse om at noe sånt skulle skje, sa en gladsjokkert Fabrice rett etter at han hadde forlatt salen der han høstet både et drømmetreff og stor applaus fra festmiddagsgjestene.

Drømmetreff nummer to

For etter å ha spilt ferdig sine stykker og tatt applaus, skjedde ting Fabrice ikke hadde kontroll på. Kommunikasjonsrådgiver Gerd Holter fra Norsk Tipping og direktør Morten Christiansen i Norsk kulturskoleråd hadde et Drømmetreff å

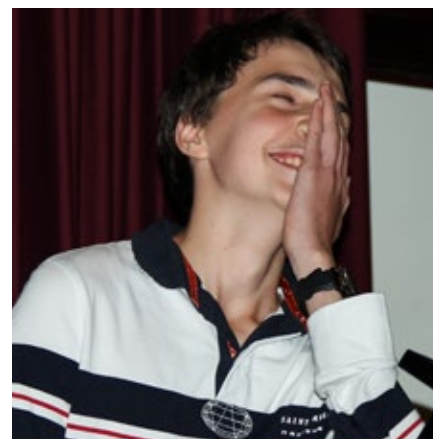
by Fabrice, som er en av årets hundre drømmestipendmottakere.

Fabrice Bligoud Vestad begynte å spille klaver da han var seks år og har vært elev ved Hamar kulturskole siden 2007.

Drømmetreffordningen var ny i fjor, og har til hensikt å gi en drømmestipendmottaker en ekstra dytt på veien mot oppfyllelse av drømmen. Danseren Guro Elde Paulsen fra Grimstad, som ble tidenes første drømmetreffvinner i 2012, optrådte for øvrig på Kulturskole-dagene samme kveld og holdt også kurs i orientalsk dans samme dag.

Møter Andsnes i desember

Deler av drømmen sin er Fabrice i gang med å gjøre til virkelighet på egen hånd. Etter prøvespill er han tatt opp som elev ved Norges musikkhøgskoles «Unge talenter» -program. Der vil han få delta og spille på en eller flere mesterklasser -

gledessjokk: Sånn reagerte Fabrice da han skjønte hva som venter ham av opplevelser.

i tillegg til den ordinære undervisningen, noe Fabrice ser veldig fram til.

Men Fabrice har flere drømmer som nå skal bli virkelighet. For Gerd Holter fra Norsk Tipping kunne avsløre at Leif Ove Andsnes - Fabrices store forbilde - ønsker drømmetreffvinneren velkommen til loftsstua si i Bergen, til en dag der Fabrice skal få nyte godt av det mesterpianisten har å gi av rettleiding og råd.

Og neste år skal Fabrice sågar få nærme seg drømmedel to: Deltakelse på den internasjonale pianofestivalen i La Roque d'Anthéron i Frankrike, der han drømmer om en gang å få opptre.

Tiårsjubileum

Drømmestipendet består av hundre stipend à 10.000 kroner - til sammen én million kroner. I år ble Drømmestipendet utdelt for tiende gang, dermed er i alt tusen stipend utdelt siden 2004. Drømmestipendet er ment å være verdifull inspirasjon og et viktig bidrag til å oppfylle mange unge kulturutøveres drømmer.

gratulerer: Drømmetreffvinner Fabrice Bligoud Vestad gratuleres av direktør Morten Christiansen i Norsk kulturskoleråd. I midten: Gerd Holter, Norsk Tipping.

tekst og foto: egil hofslø

Jubileumsmarkering med evig varighet

trondheim: Noen jubileumsaktiviteter kan glede sitt publikum lengre enn andre. Norsk kulturskoleråds jubileumskalender kan oppleves i årevis.

For en tidløs bordkalender med kulturskoleelevers kunstverk, foto av kulturaktivitet samt en del kloke ord går ikke ut på dato når et jubileumsår er over. Den utgis fordi Norsk kulturskoleråd fyller 40 år i år, men kanskje får kalenderen et liv på mange bord fram til rådets 50-årsjubileum og lengre enn det.

Ved siden av jubileumsboka "På vei til kulturskole for alle" (omtalt side 12-13), er Jubileumskalenderen Norsk kulturskoleråds mest synlige markering av jubileet.

– Kalenderen er en markering av 40 års virksomhet i Norsk kulturskoleråd. Elever som får anledning til å lære, oppleve og formidle kunst og kultur, er den viktigste motivasjonen for arbeidet i Norsk kulturskoleråd, sier styreleder Nils R. Sandal i Norsk kulturskoleråd.

– Vi er utrolig stolte av arbeidet kulturskolene gjør i alle kommuner. Kalenderen viser mye av det flotte som skapes av kunst i kulturskolen. Likeså forteller fotografiene om stor, allsidig og spennende kulturaktivitet, Vi håper mange vil ha glede av kalenderen vår, sier Sandal.

tidløs kalender: Utdrag fra jubileumskalenderen.

Fabiola Charry har vært prosjektleder for jubileumskalenderen, og har også laget layouten. De avbildede kunstverkene er laget av over hundre kulturskoleelever fra hele landet. Fotografiene er tatt av Atle Auran, Egil Hofslie, Thor Nielsen og Arne Nordtømme. I tillegg inneholder boka utvalgte sitater fra jubileumsboka.

tekst: egil hofslie

Kalenderkunst ønskes - nå!

trondheim: Kulturskolekalenderen 2014 skal snart produseres. Juryen har mottatt gode bidrag, men det er rom for mange flere.

Siste frist for å sende inn bidrag til Kulturskolekalenderen 2014 er 31. oktober.

13. utgivelse av kulturskolelandets mest utbredte veggutsmykning skapes av kulturskoleelever landet rundt.

– Vi ser Kulturskolekalenderen som et speil av hva som foregår innen det visuelle kunstfaget i den norske kulturskolen. Den har i mange år vært ypperlig dokumentasjon av både mangfold og kvalitet, sier juryleder Fabiola Charry i Norsk kulturskoleråd.

Ikke send originaler

Charry er klar til å motta mange flere bidrag, og hun gleder seg til juryarbeidet, selv om det alltid er en krevende opp-

gave. Kvaliteten på det som sendes inn er svært god, ifølge Charry.

Hun gjør oppmerksom på at ingen skal sende inn originalarbeider, men digitale kopier eller foto av disse, enten per e-post til fabiola.charry@kulturskolera-det.no eller på cd til Norsk kulturskoleråd v/ Fabiola Charry, 7491 Trondheim.

Prosjektlederen råder alle som skal fotografere originalkunst om å bruke stativ. Juryen får dessverre inn en del fotodokumentasjon av tegninger og malerier som ikke har den skarpheten den burde ha.

– Men vi er svært takknemlige for den jobben mange kulturskolepedagoger gjør for oss hva gjelder fotografering og

populær kalender: Årets utgave av Kulturskolekalenderen. Nå er tida inne for å sende inn bidrag til 2014-kalenderen.

digital dokumentasjon. Det letter juryarbeidet veldig, sier Charry.

Bidragene som skannes skal helst være i A4-format (både liggende og stående format er ok). Alle bidrag må ha en oppløsning på minst 300 DPI.

tekst: egil hofslie

Kulturskoletimepenger

trondheim: I en undersøkelse om kulturskoletimen svarer 65 prosent av kommunene at det vil bli et tilbud i deres kommune dette skoleåret. Men i nesten halvparten av landets kommuner har ikke kulturskolen fått pengene som er overført kommunen gjennom rammetilskudd.

Det viser resultatet av en spørreundersøkelse Norsk kulturskoleråd har gjennomført om kulturskoletimen, tilbudet som Kunnskapsdepartementet ønsker skal tilbys i grunnskole-/SFO-tiden fra og med inneværende skoleår. I alt har 260 kommuner svart, en svarprosent på 64.

Undersøkelsen viser at 65 prosent av kommunene som har svart bekrefter at de innfører kulturskoletimen fra høsten 2013. Ti prosent svarte at de ikke vil starte opp, mens det på undersøkelsestidspunktet var uavklart om det blir oppstart i 24 prosent av kommunene.

Norsk kulturskoleråd synes at det mest alvorlige undersøkelsen avdekker, er at 45 prosent av kommuner som har deltatt

i undersøkelsen svarer at pengene som er overført kommunen gjennom rammetilskuddet ikke er kommet til kulturskolene. I tillegg svarer ni prosent at de har fått penger, men samtidig er det gjort kutt i budsjettet for kulturskolen. 46 prosent av kulturskolene oppgir at de har fått det tilskuddet kommunen er tilført til kulturskolen.

Hvor pengene er blitt av i de øvrige kommunene, er uklart. Åtte prosent sier at de er gått til grunnskolen, mens 47 prosent svarer at pengene heller ikke er overført til grunnskolen mens 45 prosent ikke visste hvor pengene har tatt veien.

Av pengene som er avsatt til administrasjon har disse i 38 prosent av kommun-

ene gått til kulturskolen, mens de i fire prosent av kommunene har gått til grunnskolen. I undersøkelsen svarte 58 prosent at de ikke vet hvor midlene har gått.

– Norsk kulturskoleråd er fornøyd med at 65 prosent av kommunene i undersøkelsen kommer i gang med kulturskoletimen denne høsten. Men vi tolker svarene dit hen at det er stor usikkerhet rundt hvordan pengene til kulturskoletimen er forvaltet lokalt, sa Inger Anne Westby, direktør i Norsk kulturskoleråd da undersøkelsen ble gjennomført. – Det understreker behovet for å sikre at nasjonale intensjoner med tilhørende penger, blir realisert på lokalt nivå.

tekst: egil hofsli

Lovfesting på høring

oslo: Kunnskapsdepartementet sendte i juni ut høringsforslag om å lovfeste en plikt for skoleeiere til å gi elevene på 1.-4. trinn gratis kulturskoletilbud.

Høringsfrist er 1. oktober 2013.

– Vi tar sikte på at lovendringen trer i kraft fra 1. januar 2014, sa kunnskapsminister Kristin Halvorsen (**bildet**) i juni.

Høringsbrev og høringsnotat finner du på regjeringen.no, på Kunnskapsdepartementets underside.

Fra høsten 2013 bevilges det midler til en uketime med gratis kulturskoletilbud i eller i tilknytning til skole og SFO-tiden for elever på 1.-4. trinn. Kulturskoletilbudet skal gis i tillegg til ordinære skoletimer, og det er frivillig for elevene å delta.

– De estetiske fagene skal ha høy status i skolen, og det nye kulturskoletilbudet vil bidra til å styrke arbeidet med kunst og

kultur i opplæringen. Lovforslaget innebærer både at skoleeier plikter å tilby elevene på 1.-4. trinn en uketime gratis kulturskoletilbud i skoletiden, og en plikt til gjensidig samarbeid mellom skolen/SFO og musikk- og kulturskolen, sier kunnskapsminister Kristin Halvorsen.

– Ved å innføre et gratis kulturskoletilbud gir vi flere elever tilgang til profesjonell kunst og kultur, og til å utvikle sine skapende evner. I løpet av barneskolen får alle et tilbud, uansett hvilken økonomi eller kulturell interesse foreldrene har, sa Kristin Halvorsen da lovforslaget ble sendt på høring.

Stortinget vedtok innføringen av kulturskoletilbud i forbindelse med statsbudsjettet for 2013. Kommunene får midler tilsvarende hva det koster å bemanne til-

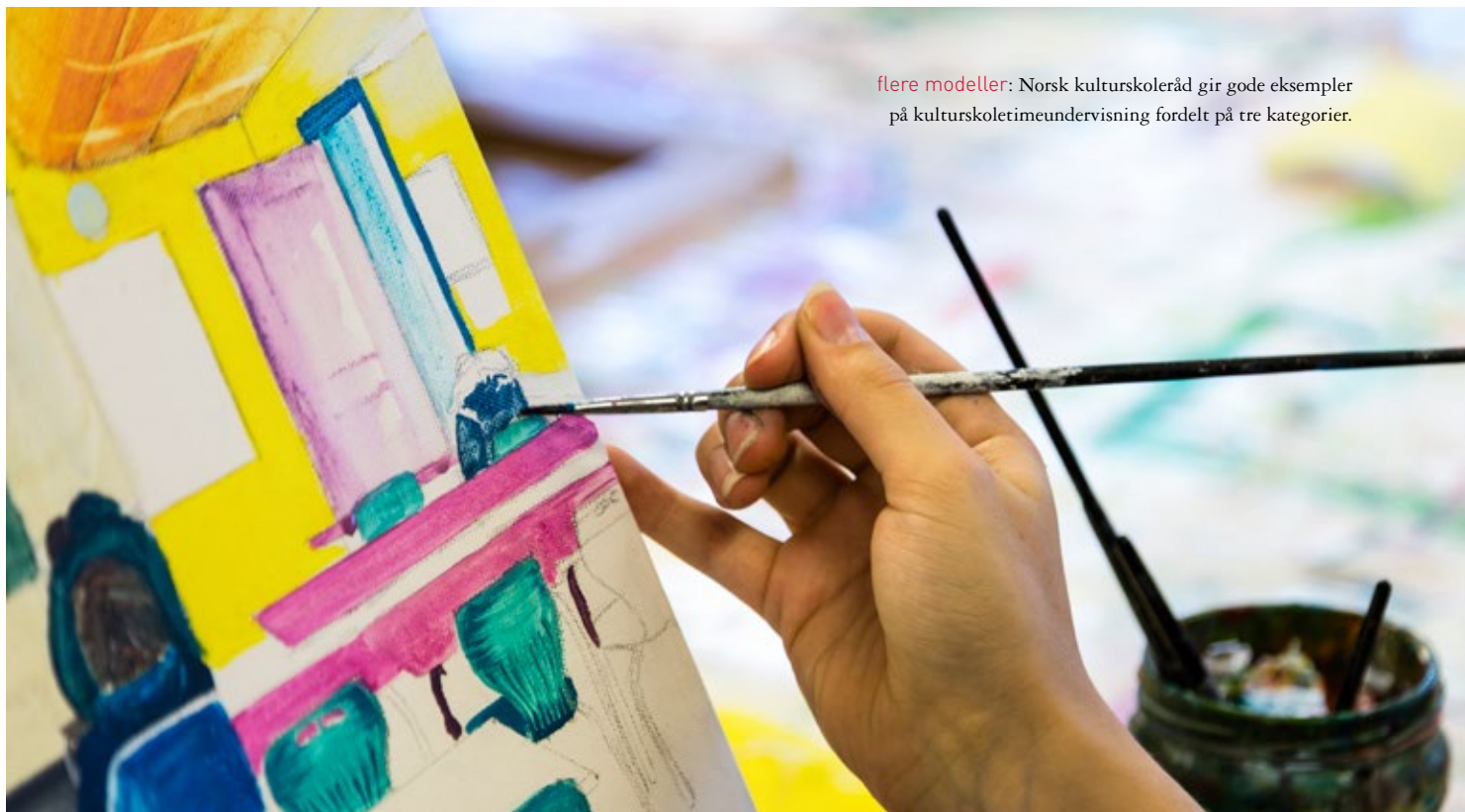
budet med lærere. Totalt bevilges det om lag 177 millioner kroner per år.

– Jeg forventer at kommunene setter i gang med kulturskoletilbudet dette skoleåret. Kommunene er kompensert for utgiftene i statsbudsjettet for 2013, sier kunnskapsministeren.

Det øvrige spesialiserte musikk- og kulturskoletilbudet i kommunen opprettholdes som et kulturelt tilbud med foreldrebetaling.

tekst: egil hofsli
foto: rune kongsro

på «avveier»

flere modeller: Norsk kulturskoleråd gir gode eksempler på kulturskoletimeundervisning fordelt på tre kategorier.

Hjelp å få på kulturskoleradet.no

trondheim: Kulturskoletimen er ny og spennende, men også utfordrende for mange kommuner. Norsk kulturskoleråd har hjelp å tilby.

Norsk kulturskoleråd har opprettet en egen database på kulturskoleradet.no, med eksempler på organisering av og innhold i kulturskoletimen. Der kan en også dele egne undervisningsopplegg for kulturskoletimen med andre. Du finner alt om dette på kulturskoleradet.no. Der velger du **Fag** i fanen øverst, og deretter **Kulturskoletimen** i rullegardinmenyen som så kommer fram.

I sin eksempelbase foreslår Norsk kulturskoleråd tre ulike hovedmodeller for organisering:

- **Karusellmodell:** Smakebiter fra flere fag. Karusell som går mellom skolene, 7-9 uker per tema. Antall tema og skoler tilpasses lokalt. Passer for kommuner med flere små skoler.

Kulturskolelærere flytter mellom skolene.

- **Verkstedmodell:** Fokus på ulike kunstfaglige ferdigheter. Alle periodene kan følges som selvstendige kurs.
- **Produksjonsmodell:** Fokuserer arbeid med ett tema over en eller flere perioder, der elevene er med på hele prosessen fra ide til ferdig produkt. Dette kan være tverrfaglige produksjoner, eller produksjoner med utgangspunkt i ett av kulturskolens fag.

Kommunene står fritt til å bestemme innhold og organisering av kulturskoletimetilbudet, og det vil trolig være naturlig å ta utgangspunkt i de fag kulturskolen har lokalt. Når fagene skal presenteres i

kulturskoletimen, er det en forutsetning at innholdet og arbeidsmåtene kan tilpasses de rammebetingelsene kulturskoletimen har lokalt på den enkelte grunnskole. Innholdet i kulturskoletimen kan variere med lokaliteter, utstyr, lærerkompetanse og gruppestørrelser.

Kulturskoletimen er ikke en del av fag- og timefordelingen i grunnskolen og derfor ikke underlagt læreplanen med hensyn til kompetansemål og arbeid med grunnleggende ferdigheter. Timen skal være et tillegg til grunnskoletimene i for eksempel musikk og kunst og håndverk, og ikke brukes som ekstra lærerressurs inn i disse grunnskolefagene.

tekst: egil hofslø
foto: thor nielsen

Nye Kor Arti'-kurs i 13 byer

trondheim: Det blir Kor Arti'-kurs i 13 byer denne høsten. Cd og hefte er under produksjon til Kor Arti' volum 17. Denne gangen inneholder det populære undervisningsmateriellet også et bestillingsverk.

Norsk kulturskoleråd tilbyr igjen sitt populære kurskonsept til pedagoger og ledere i både kultur- og grunnskoler samt andre som ser nytten i å få nye impulser og ny kompetanse innen sangfeltet.

I høst er det Kor Arti' volum 17 som er på gang. Nytt kursmateriell i form av cd og hefte skal produseres. I alt er det planlagt 15 kurs i 13 byer landet rundt, og allerede nå kan du melde deg på det kurset som passer deg best.

Mer informasjon og påmelding: se kulturskoleradet.no.

– Kor Arti' har blitt en sterk 20-åring med tydelige kjennetegn: Livlig, lekende og levende! Så sier trioen som i Norsk kulturskoleråd har hovedansvar for Kor Arti: Ingrid Almås, Ragnhild Skille og Bård Hestnes. – Ingen forkunnskaper trengs - det viktigste er at du ønsker å bruke din stemme sammen med andre. Er du utdannet innen faget er det selvsagt ingen hindring. Her er det mye å lære uansett.

Deltakerne er ansatte fra kulturskole, grunnskole, barnehage og videregående skole fra hele landet. Med fokus på faglig utvikling og egenaktivitet presenteres undervisningsmateriellet på en profesjonell måte. Kursholderne jobber i team og har lang erfaring fra både undervisning og korledelse av barn, unge og voksne samt erfaring som utøvende musikere.

Som i alle år ønsker Norsk kulturskoleråd å sette sammen et repertoar som både ivaretar den norske sangskatten samt byr på sanger som fenger barn og unge anno det aktuelle året. Repertoaret ønsker en å holde mest mulig hemmelig fram til kurssesongen er i gang. Men i år røpes ett av innslagene: Widar Aspeli og Morten Huuse er bedt om å lage et bestillingsverk, en sang som har fått tittelen «Stem i». Videre vil Grunnlovsjubileet neste år bli viet oppmerksomhet.

Morten Huuse er for øvrig også i år en viktig Kor Arti'-mann. Han har mange roller i forbindelse med cd-produksjonen, både som arrangør, musiker og tekniker. I tillegg er han med på det ene

av de to teamene som reiser landet rundt og kurses folket. På Huuses team fins for øvrig Almås og Hestnes samt Bjørn Sigurd Skjelbred. Det andre teamet består av Ragnhild Skille, Marianne Tovsrud Knutsen og Tor Egil Skaar.

Kor Arti' - digital nettutgave

Norsk kulturskoleråd tilbyr også et rikt sangutvalg fra Kor Arti'-serien i digital nettutgave. Gjennom skolens egen læringsplattform kan elever, lærere og foreldre logge seg på å få tilgang til tekster, notasjon og lyd fra Kor Arti'-repertoaret.

Her kan en finne pedagogiske opplegg, både tverrfaglige og ulike temaer, knyttet til det tekstmessige i sangene. Det vil også være mulig å skru opp og ned melodistemme med en egen volumfader. Flere av de mindre kjente sangene er nå innspilt med vokal, noe som vil være til god hjelp under innøvingen. På skjermen, skolens smartboard eller via projektor, vil elevene kunne se både tekst og notelinje til den aktuelle sangen.

Kor Arti' på web åpner opp for at sangene med tekst og komp blir tilgjengelig også utenfor skolen. Elever og foreldre vil få tilgang til Kor Arti'-repertoaret i de tusen hjem. Mer informasjon om Kor Arti' digital på korarti.no.

Høsten 2013 presenteres Kor Arti' volum 17 i følgende byer, i tidsrommet 30. oktober - 22. november: Mosjøen, Bodø, Tromsø, Skien, Oslo, Hamar, Førde, Bergen, Kristiansand, Molde, Trondheim, Levanger, Stavanger.

Nærmere informasjon om kursstedene finner du på kulturskoleradet.no. Der kan du også bestille tidligere utgitt undervisningsmateriell.

tekst og foto: egil hofsli

klare til innsats: Bård Hestnes, Ingrid Almås, Bjørn Sigurd Skjelbred og Morten Huuse.

Dansk programvare med kulturskoletekke

stavanger: Programvare skreddersydd for kulturskolebruk er sjelden kost. Men i Danmark har en lyktes med å utvikle et administrasjonsprogram for kultur- og musikkskoler, som nå også begynner å få et solid kulturskoletekke i Norge.

– Vi valgte det danske programmet fordi vi var på jakt etter et program som både administrasjon, lærere, foresatte og elever kunne bruke. Vi ønsket også et program som var webbasert og som du kan komme inn på uavhengig av hvilken maskin og nettleser du har.

Det sier rektor Hans Willoch Bræin ved Stavanger kulturskole om administrasjonsprogrammet SpeedADMIN. Bræin og hans kulturskole var tidlig ute med å oppdage programmet, og han fant programmet velegna til bruk ved det som er en av landets største kulturskole. Så tidlig at han har fått lov til å være med og tilpasse programmet for norske kulturskoler.

– Vi har jo stort sett fått det som vi ville. Vi er også særdeles fornøyd med responsen til firmaet som leverer programvaren, sier Bræin, som mener det ikke fantes andre tilsvarende program på markedet da Stavanger kulturskole valgte seg SpeedADMIN.

– Er dette et program alle kulturskoler vil ha utbytte av å bruke?

– Ja. Her kan du legge inn alt av timeplaner, legge inn arbeidsplanfestet tid for lærere, holde oversikt over avlysninger/vikarer, generere fakturafiler, ha historikk på alle elever, knytte opp filer (lyd, tekst og bilde) på elevkort osv., sier Bræin.

– Så langt har nærmere 25 andre kulturskoler gjort som Stavanger kulturskole, og valgt seg vårt administrasjonsprogram. I Danmark har vi over halvparten av de kommunale musikkskolene som kunder, sier Torben D. Rasmussen, medinneha-ver av Speedware, som utvikler og selger SpeedADMIN. Danmark har totalt snaut 100 musikkskoler. – Vi får veldig mange positive tilbakemeldinger på grunn av programmets funksjonalitet, sier Rasmussen. Speedware ble starta i 2006 med ett produkt (SpeedADMIN) og en målgruppe: (skandinaviske) kulturskoler.

Ikke moduloppbygd

I følge Rasmussen sier kundene at de opplever at både administrasjon, lærere

og elever blir håndtert som en forventer i en internetrelatert verden.

SpeedADMIN markedsføres som «et komplett system», som kan anvendes via både smarttelefoner, lesebrett, pc-er og mac-er. Programmet skiller seg fra en del konkurrenter ved at det ikke er moduloppbygd, alle brukere har fullversjonen.

Et stikkord for SpeedADMIN er at en skal taste informasjon bare én gang. Elever taster selv inn grunnleggende informasjon om seg selv direkte inn i systemet, det er ingen etterfølgende import eller flytt til venteliste. Lærere og administrasjon legger timeplaner direkte i systemet, det er ingen import eller oppdatering med eksternt program. Programmet har et eget integrert intranett med samme innloggingsfunksjon. Oppretter du en aktivitet, så vises denne automatisk på skolens hjemmeside, det er ingen dobbeltadministrasjon. Likeså vil nye fagtilbud også vises automatisk.

Jubileumsbok med aktualitet

trondheim: Norsk kulturskoleråd fyller 40 år og markerer jubileet blant annet med bok som ble utgitt i august, og hadde flere spennende kapitler med tanke på stortingsvalget få uker senere.

Jubileumsskriftet «På vei til kulturskole for alle» som blir utgitt og lansert på Litteraturhuset i Oslo i august, inneholder flere spennende aktuelle intervjuer og innlegg samt at den grundig dokumenterer Norsk kulturskoleråds historie så langt.

Boka har flere dagsaktuelle innlegg fra politikere, både i posisjon og opposisjon. I tillegg både poengterte, tankevekkende og spenstige innlegg fra andre samfunnsdebattanter med stor kulturskoleinnsikt. Som eks-politikeren Theo Koritzinsky, avtrøppende rektor ved Norges musikkhøgskole, Eirik Birkeland, og professor og forsker Anne Bamford.

Mange kjentfolk bidrar

I boka får en rekke personer som har preget kulturskoleutviklingen i Norge ytre seg om kulturskole samt måten Norsk kulturskoleråd utøver sin tjeneste for skoleslaget på.

Blant de som skriver eller blir intervjuet i boka fins kunnskapsminister Kristin Halvorsen, Arbeiderpartiets nestleder Helga Pedersen, tidligere statsminister Kjell Magne Bondevik, Høyres stortingsrepresentant Olemic Thommessen, musikeren Arve Tellefsen, NRK-programlederen Dan Børge Akerø, kulturskolepioneren Kåre Opdal og tidligere skoledirektør Bodil Skjånes Dugstad. I tillegg flere andre kulturskoleentusiaster både nasjonalt og internasjonalt og sentrale personer fra Norsk kulturskoleråds egne rekker.

– Vi har prøvd å finne fram til personer som har eller har hatt ulike funksjoner i samfunns- og kulturliv. Vårt ønske er at boka skal vise et bredt spekter av synspunkt på hva kulturskolen er, og hva den kan og bør bli i framtida, sier styreleder Nils R. Sandal i Norsk kulturskoleråd og fortsetter:

– Vi ønsket at disse samlet også skal si noe om betydningen av en god kulturskole og et velfungerende Norsk kulturskoleråd. Vi får også gode råd med på veien, det er også verdifullt, sier Sandal videre.

De tjue utvalgte

Her er samtlige tjue som har bidratt til boka, enten som intervjuobjekt eller essayister: Dan Børge Akerø / Anne Bamford / Eirik Birkeland / Kjell Magne Bondevik / Mia Elisabeth Dagsvik / Wilhelm Dahl / Bodil Skjånes Dugstad / Heidi Ruud Ellingsen / Kristin Halvorsen / Theo Koritzinsky / Helena Maffli / Eivind Nåvik / Kåre Opdal / Helga Pedersen / Nils R. Sandal / Ragnhild Skille / Aase Sætran / Arve Tellefsen / Olemic Thommessen / Inger Anne Westby.

Mange mål med boka

Egil Hofslø, Trygg Jakola og Harry Rishaug har vært redaktører og redak-

bokaktuelle 2: Og fem til som har bidratt til jubileumsboka: Dan Børge Akerø (f.v.), Nils R. Sandal, Eirik Birkeland, Wilhelm Dahl, Mia Elisabeth Dagsvik.

kulturskoleentusiaster: Helga Pedersen (f.v.), Theo Koritzinsky og Kristin Halvorsen har stor sans for både kulturskolen og Norsk kulturskoleråd.

bokaktuelle 1: Fem som har skrevet i Norsk kulturskoleråds jubileumsbok: Helga Pedersen (f.v.), Theo Koritzinsky, Kristin Halvorsen, Kjell Magne Bondevik, Arve Tellefsen.

sjonskomité for bokutgivelsen. Hofslis og Rishaug har også gjort flere av intervjuene, sammen med Veslemøy Østrem og Tone Mørkved.

– Det har vært en krevende oppgave, men også en spennende, artig og givende oppgave. Vi ønsket oss kulturskolerådets historie fortalt av dem som har vært helt sentrale i organisasjonens tilblivelse og utvikling. Vi bestemte oss for å lage ei bok med innlegg fra kulturskoleinteresserte politikere med ulike ståsted. Vi ønsket oss innblikk i rådets indre liv og dets virke for kulturskolens beste – før og nå. Vi ønsket å la jubilaranten bli sett utenfra, både nasjonalt og internasjonalt. Og vi ønska å høre hva kulturskolen og Norsk kulturskoleråd betyr for den

det angår mest: kulturskoleeleven, sier redaktør Egil Hofslis.

Også kulturskolens historie

– Vi fikk med oss tjue svært reflekterte bidragsytere, som alle også har klare, velfunderte meninger om både råd og skoleslag. Til sammen forteller disse tjue på levende vis – og på grundig vis – historien om Norsk kulturskoleråd. Sammenfletta med denne historien får vi langt på vei historien om den norske kulturskolen, sier Hofslis. Han poengterer at de tjue bidragsyterne ikke bare forteller historie.

– Våre bidragsytere mener mye om kulturskolen og om Norsk kulturskoleråd i dag, og de sier mye viktig om hvordan

de vil skole og råd skal utvikle seg videre. De er ikke samstemte i alt. Men de har til felles at de vil kulturskolen godt. Og de mener at Norsk kulturskoleråd er et nyttig verktøy i arbeidet for et enda bedre skoleslag.

Boka distribueres til blant annet Norsk kulturskoleråds medlemskommuner, stortingspolitikere og en rekke samarbeidspartnere rådet har.

Boka fins på kulturskoleradet.no

Boka er ikke til salgs, men kan leses og lastes ned i pdf-versjon på kulturskoleradet.no. Velg Om oss i fanen, og deretter meny-punktet Jubileumsbok 2013.

tekst: hege arstad
foto: knut utler

rørte mange: Aida Frantzens sang og "tale" om hva kulturskolen har betydd for henne, rørte mange. Dan Børge Akerø (t.h.), gitarist Heim Westgaard (t.v.).

redaktørene: Trygg Jakola (f.v.), Egil Hofslis, Harry Rishaug.

UMM vokser litt ekstra

trondheim: Flere deltakere, flere regioner, flere arrangørpartnere.

Ungdommens musikk mesterskap vokser litt ekstra på flere vis i år.

Over 300 deltakere er påmeldt til de regionale mesterskapene som arrangeres i ti byer i perioden 12. til 20. oktober. Blant disse er fire byer nye arrangementssteder for UMMs regionmesterskap. Dette er Alta, Lillehammer, Sandefjord og Ålesund.

Og så er Norsk Musikkorps Forbund (NMF) med som arrangør igjen, sammen med Norsk kulturskoleråd og Norske Musikklæreres Landsforbund. NMF var med også for to år siden, men nå har korpsforbundet gått inn på enda mer forpliktende vis, og blant annet «lagt ned» sitt eget NM for solister og ensembler, slik at UMM har fått en enda sterkere posisjon som arrangement for yngre musikere.

Ungdommens musikk mesterskap er et mesterskap i fremførelse av klassisk musikk for alle under 26 år. UMM arrangeres av Norsk kulturskoleråd, Norske Musikklæreres Landsforbund og Norges Musikkorps Forbund. I 2013 er Ungdommens musikk mesterskap for deltakere i kategoriene pianister, blåsere, slagverkere, duoen og ensembler.

hvem overtar? Her er fjorårets superfinalister i UMM. Hvem kommer så langt i år?

Her er oversikten over regionmesterskapene:

12. okt.: Lillehammer og Tromsø

19. okt.: Bergen, Kristiansand, Trondheim og Ålesund

19.-20. okt.: Oslo

20. okt.: Alta, Sandefjord og Stavanger

Nasjonalt mesterskap arrangeres 22. og 23. november ved Norges musikkhøgskole i Oslo. Dit kommer de beste fra regionmesterskapene.

Nasjonalt mesterskap har tre trinn:

1) Semifinale: Alle spiller hele programmet sitt

2) Finale: De beste 1. prisvinnerne deltar

3) Superfinale: Inntil seks av deltakerne i finalen er med i siste runde og konkurrerer om å bli «Årets musiker 2013»

Alle som deltar, spiller for en jury, med publikum til stede i salen. Alle deltakerne får en skriftlig tilbakemelding på prestasjonen sin fra juryen. Å konkurrere i musikk er en sammensatt prestasjon, hvor blant annet tekniske ferdigheter, musikalsk uttrykk og stilforståelse er en del av de kriterier som danner grunnlaget for juryens endelige helhetsvurdering.

tekst og foto: egil hofslis

Samarbeid for å bedre unges tilgang til kultur

trondheim: De er fire som har mye til felles, og de har lenge samarbeidet om enkeltsaker - til barn og unges beste. Nå formaliserer de samarbeidet gjennom en samarbeidsavtale.

Disse fire gjør felles sak: Norsk kulturskoleråd, Den kulturelle skolesekken, Ungdommens kulturmønstring og Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen.

De mener alle at den kulturelle grunnmuren bør være av god kvalitet og ha en solid struktur på alle nivå. Den kulturelle grunnmuren betegner den lokale kultur-opplæring, kulturformidling og kultur-opplevelse alle barn og unge skal møte der de bor.

Kvartetten mener også at tilgangen til kunst og kultur er en eksistensiell verdi for det enkelte menneske, og en rettighet alle barn og unge skal være sikret blant annet gjennom FN's barnekonvensjon.

Partene som har inngått denne avtalen - som gjelder ut 2015 - er enige om en felles verdiplattform der kunst og kulturytringer erkjennes som en samfunnsbyggende kraft og en vesentlig støtte til utvikling av demokrati, rettferdighet og mangfold. Partene er enige om at kvalitet skal kjennetegne de tjenesteområdene vi hver for oss og sammen kan levere.

I denne avtalen har partene forpliktet seg på å samarbeide om:

- Å bidra til en mer helhetlig satsing på kunst og kultur for barn og unge
- Å etablere felles møteplasser for utvikling og koordinering av tiltak som retter seg mot de samme målgruppene
- Styrke kunnskapen om hverandres ordninger

Les mer om avtalen i fylligere nyhets sak på kulturskoleradet.no.

tekst: egil hofslis

Ville styrke kulturskolen gjennom Kulturløftet 3

oslo: Kulturløftet har gitt fire tusen nye barn muligheten til å gå på kulturskolen. (...)

Fremover vil vi gi statlig støtte til kommunenes satsing på sosial utjevning og faglig styrking av kulturskolen.

Det sa SV-leder Audun Lysbakken da regjeringen presenterte sitt nyeste kulturløft - Kulturløftet 3. Der trakk regjeringa som nå snart er historie, opp hovedlinjene for den fremtidige kulturpolitikken. Trolig vil virkeligheten bli en annen med den regjeringa som nå tar over.

Til stede på presentasjonen var også statsminister Jens Stoltenberg, statsråd Liv Signe Navarsete og statsråd Hadia Tajik.

Kulturopplevelser hele livet

Mer til kultur, satsing på barn og unge og lokale kraftsentra for kultur var hovedbudskap da regjeringa la fram sitt nye kulturløft. Regjeringa vil gjennom Kulturløftet legge til rette for god tilgang til kulturopplevelser gjennom hele livet, blant annet ved å gjøre kulturskoletimen til en lovpålagt oppgave.

- Kultur skaper gode opplevelser og livskvalitet. Det skaper deltakelse, mestring og innsikt. Derfor legger regjeringa fram et nytt kulturløft med en rekke omfattende satsinger, sa statsminister Jens Stoltenberg.

Stoltenberg II-regjeringa har fra før lagt fram to kulturløft, i 2005 og 2009.

- Vi har doblet kulturbudsjettet. Det betyr flere kulturopplevelser og mulighet for økt deltakelse over hele landet. Nå vil vi videre. Med det neste store kulturløftet vil vi satse på den kulturelle grunnmuren, flere kulturelle kraftsentra som kan utfordre hverandre og kvalitet og talentutvikling, sa kulturminister Hadia Tajik.

Bedre samordning

I kulturløftets punkt om «kulturens grunnmur» lover regjeringa å bedre samordningen mellom stat, fylke og kommune. Regjeringa vil også sette i gang arbeidet med å utvikle en nasjonal strategi for biblioteksektoren og styrke folkebibliotekenes formidlingsrolle.

- Et rikt og variert kulturtilbud er viktig for å skape attraktive lokalsamfunn. Vi ser fra resultatene av de foregående kulturløftene at det nå er behov for et lokalt kulturløft. Vi trenger en jevnere geografisk fordeling av kulturmidlene og en styrking av de lokale kulturinstitusjonene, sa kommunal- og regionalminister Liv Signe Navarsete.

tekst: egil hofslø

siste løftet: Det rødgrønne regjeringas nyeste kulturløft ble presentert i august. Fra venstre: Audun Lysbakken, Hadia Tajik, Liv Signe Navarsete og Jens Stoltenberg. foto:kulturdepartementet / ketil frøland

Fagnettverkssamlinger i mange tapninger

trondheim: Dette skoleåret tilbyr Norsk kulturskoleråd arrangementstypen fagnettverkssamling hele ti ganger og nærmest landet rundt. Men innholdsmessig er det ikke samme pakke som tilbys.

Til nå har fagnettverkssamlinger vært ensbetydende med regionale samlinger der pedagoger innen ett av fagene dans, teater og visuell kunst har samlet seg for blant annet å diskutere og dele erfaringer og kartlegge behov og kompetanse. Nå kommer i tillegg fagnettverkssamlinger som rommer kurs, og ikke bare innen de tre nevnte fagene, men også innen musikk.

Oppfølging av Kulturskolefokus

3.-4. oktober samles kulturskoleansatte i Møre og Romsdal og Sogn og Fjordane seg på denne måten - i Geiranger, som en oppfølging av kulturskoleutviklingsprosjektet Kulturskolefokus som ble gjennomført i de to fylkene i 2008-2010. Påmeldingsfristen til dette arrangementet er ute.

7.-8. november er det hordalendingene som får sjansen til å oppleve en litt annerledes fagnettverkssamling. Da er riktignok musikkfaget «holdt utafør». Men det blir parallelle fagnettverkssamling for dans, teater og visuell kunst, delvis mellom, delvis overlappende med to konferanser i Bergen, henholdsvis SamSpel og Kunstpedagogisk konferanse. Mer om dette samt påmeldingsmulighet på kulturskoleradet.no.

mange samlinger: Kunstpedagoger i Møre og Romsdal har vært på fagnettverkssamling. Dette skoleåret får flere kulturskolepedagoger muligheten til å samles på samme vis. **foto: privat**

Mange samlinger innen visuell kunst

29. november blir det en fagnettverkssamling med tema kompetansedeling i Drammen, for Buskerud, Telemark og Vestfold.

Ellers er det seks fagnettverkssamlinger innen visuell kunst - etter opprinnelig mal - for fylker som ikke fikk dette tilbudet forrige skoleår:

- 10. oktober: For Akershus, Hedmark, Oppland, Oslo, Østfold (i Oslo)
- 1. november: For Aust-Agder, Rogaland, Vest-Agder (i Egersund)
- 22. november: For Nord-Trøndelag (i Inderøy)

- 6. desember: For Sør-Trøndelag (i Trondheim)
- 20. februar: For Troms (i Tromsø)
- 21. mars: For Nordland (i Bodø)

14. november blir det fagnettverkssamling innen teater, for rogalendinger, i Stavanger.

Påmeldingsmulighet og mer informasjon fins til alle samlinger på kulturskoleradet.no. Velg Påmelding i fanen øverst, og klikk deretter den aktuelle samling i menyen til venstre.

tekst: egil hofsl

Ekspertgruppe for kunst og kultur i skolen

oslo: Kulturskolekonsulent Ann Evy Duun for Norsk kulturskoleråd Nord-Trøndelag er med i en nyopprettet ekspertgruppe som skal vurdere det samlede kunst- og kulturtilbudet i skolen.

Duun er riktignok med i gruppa som kulturskolerektor, i Fosnes kommune, men hennes erfaringsballast som kulturskolekonsulent kommer nok også til nytte i ekspertgruppearbeidet. Gruppa skal ledes av Eirik Birkeland, musiker og tidligere rektor ved Norges musikkhøgskole.

Tiltaket ble varslet i Stortingsmelding 20 (2012-2013) «På rett vei» fra Kunnskapsdepartementet. Dette er også i tråd med anbefalinger fra Kulturutredningen 2014 (NOU2013:14) og den nylig publiserte forskningsrapporten om Den kulturelle skolesekken fra Kulturrådet. Ekspert-

gruppen skal bidra med anbefalinger som vil styrke helheten og samarbeidet mellom utdannings- og kultursektoren.

Fylldig nyhetssak om ekspertgruppa på kulturskoleradet.no.

tekst: egil hofsl

Geir Egil Larsen

:Kongens fortjenstmedalje til kulturskoleveteran

verdal: Geir Egil Larsen (69) har hatt en rekke roller i norsk kulturliv. Som utøvende musiker, som dirigent og orkesterleder, som programleder, og som kulturskole- rektor og -lærer. For sitt kulturarbeid ble han nylig tildelt Kongens fortjenstmedalje.

- 1** **Hva betyr det for deg å få Kongens fortjenstmedalje?** – Det er en stor ære, og en anerkjenning av arbeid som jeg har gjort på ulike felt innen kulturlivet.
- 2** **Du har og har hatt mange ulike engasjement innen kultur. Trives du like godt med alle?** – Ja, det har vært til stor glede, men også gitt utfordringer. Av og til skulle jeg gjerne hatt tid til å konsentrere meg mer om enkelte felt. En tiårsperiode var jeg rektor ved den kommunale musikkskolen i Verdal. Det fungerte, men jeg kjente at når jeg måtte velge bort enten administrativt arbeid, arbeid som utøvende musiker eller pedagogisk arbeid, var det rektorstillinga som måtte vike.
- 3** **Hva hadde du som visjon for ditt arbeid i kulturskolen?** – Jeg hadde egentlig ingen visjon og mål for arbeidet mitt i kulturskolen da jeg starta. Jeg ble nærmest kasta inn i rektorjobben i Verdal. Da hadde jeg vært frilansfolkemusiker i fem år, men med fartstid som lærer både i grunnskole og lærerskole. Jeg hadde også undervist noe i musikkskolen. Det ble snart fiolinundervisninga som tok mer og mer av tida.
- 4** **Hva synes du om kulturskolens utvikling de senere årene - går det rett vei?** – Jeg ønsker meg både bredde og spesialisering i kulturskolen. Viktig at alle får prøve seg. Men så er det viktig at det blir nok tid til enkeltundervisning når talentet viser seg. Jeg er usikker på om det er kulturskolen sin jobb å gi SFO-undervisning i store grupper. Dette burde grunnskolen - som jo er landets største kulturskole - bli pålagt å organisere, men gjerne med kjøp av tjenester i kulturskolen.
- 5** **Hva må gjøres for å styrke folkemusikkens posisjon i kulturskolen?** – Da jeg starta som fiolinpedagog registrerte jeg at opplæringa i folkemusikk i beste fall var tilfeldig - og for det meste fraværende. Lokal tradisjonsmusikk bør være en viktig del av grunnopplæringa på fiolin. Jeg synes det er trist at amerikanske barnesanger skal ha den plassen som de lokale melodiene burde ha - bare for at de tilfeldigvis fins i et eller annet læreverk. Det er ikke vanskelig å finne lokalt stoff.

Prosjektet CoNo

Våren 2013 søkte Fabiola Charry (fagkoordinator for visuell kunst) og Rut Jorunn Rønning (kulturskolekonsulent for BTV-regionen) om tilskudd fra Norsk kulturskoleråds kompetansehevingsmidler for ansatte.

Formålet for søknaden var å se på muligheter for etablering av nettverk mellom kunstnere og kunstformidlere i Norge og Colombia.

Målet er å inspirere til internasjonalt kursamarbeid og erfaringsutveksling som en del av kunst- og kulturoplæring i regi av Norsk kulturskoleråd.

Prosjektet fikk etter hvert navnet CoNo, som i tillegg til å beskrive samarbeidet Colombia/ Norge også er navnet på colombiansk iskrem.

Etter hvert som prosjektideen har utviklet seg er CoNo nå et mulig tiltak i Norsk kulturskoleråds strategiplan under Norsk kulturskoleråds målsettinger om

- å inneha en initierende og koordinerende rolle både nasjonalt og internasjonalt
- å initiere internasjonale satsninger for erfaringsdeling og grensesprengende utvikling i kulturskolene

For å oppfylle visjonen «Kulturskole for alle» skal Norsk kulturskoleråd bidra til et helhetlig syn på den norske kunst- og kulturoplæringen, med satsing på videreutvikling av både grunnopplæring og fordypningstilbud. Prosjektet CoNo vil først og fremst være et bidrag til videreutvikling av grunnopplæring, med vektlegging på betydningen av kunst- og kulturaktivitet i en sosial sammenheng.

Et forprosjekt ble gjennomført i Colombia i august 2013. Rønning ble forhindret fra å delta, og Åste Selnæs Domaas (kulturskolekonsulent i Sør-Trøndelag) tok Rønnings plass i denne delen av prosjektet.

Ved siden av denne introduksjonen finner du Selnæs Domaas sin rapport fra forprosjektet.

Usvikelig tro på i kunsten

trondheim: Størst inntrykk gjorde nok møtene med mennesker fulle av pågangsmot og entusiasme, og med usvikelig tro på kraften i kunsten, i en hverdag som tidvis er ganske mistrøstig for barna de møter hver dag.

Det er langt fra Trondheim til Bogota - på alle vis. Møtet med Colombia den første uka i august ble voldsomt for en traust trønder, og inntrykkene mange. Avgang til Amsterdam tidlig, tidlig søndag morgen - så knapt elleve timer fra Amsterdam til Panama City. Med 50 minutter til neste fly, litt dårlig skilting og tvetydige beskjeder når det gjaldt videre sjekk av koffert ble det «litt» hektisk. Så, da ble det meg eller kofferten. Valget var enkelt, og jeg landet i Bogota uten koffert, som hyggelig nok dukket opp dagen etter.

Jeg ble tatt godt i mot av kollega Fabiola Charry og sjåfør, og konkluderte fort med at det å kjøre på egen hånd i Bogota kommer aller høyest på lista over ting jeg aldri skal vurdere å gi meg i kast med.

Privat innlosjering i colombiansk storfamilie med barn, svigerbarn, barnebarn og onkel ga innblikk i colombiansk kultur og levesett. Her bor de enkelt sammenliknet med norsk standard, men med hjerterom i bøtter og spann.

Bogota er en svær by, med 8,5 millioner registrerte innbyggere. Og det kommer nye til hver dag - mennesker som er kommet i klem mellom regjeringsstyrker og ulike geriljagrupper. Millioner av interne flyktninger - «desplazados» - trekker inn mot storbyen, i håp om trygghet og noe de kan livnære seg av. Byen ser ut til å ese ut oppover fjellsidene, fylt opp med provisoriske hus. Etter tiår med interne konflikter er Colombia et land i krig med mye kriminalitet, men Bogota

bildekunst som metode: Crear Jugando er noe å la en SFO-ordning, med visuelle kunstoffag som metode. Fabiola Charry (i svart) og Åste Selnæs Domaas (i blått) i bakre rekke.

kraften

anses som relativt trygg. Gitter foran vinduene og biler med væpnet politi og militære minner imidlertid om at det er andre rammer her enn det vi er vant med i Norge.

Det ble ni hektiske og innholdsrike dager med møter med aktuelle samarbeidspartner, skolebesøk og diskusjoner. Felles mål for alle involverte er målet om etablering av et colombiansk-norsk nettverk for ny kunnskap og inspirasjon gjennom deling av prosjekt, kunnskap og erfaringer. Hva kan vi bidra med fra norsk side, og hva kan aktuelle samarbeidspartner i Bogota lære av norske kulturskolelærere og -ledere?

Etter møter med de fire aktuelle samarbeidspartene Batuta, BAC, Agora taller og Crear Jugando dro vi på skolebesøk for å se på ulike kulturtilbud for barn og unge i praksis. I løpet av besøkene møtte vi alt fra lørdagsskoletilbud innen visuell kunst (BAC), musikktilbud på alle nivå (Batuta) til SFO-tilbud med fokus på visuell kunst og mat (Crear Jugando).

På SFO-tilbudet i en av Bogotas fattigste bydeler stod estetikk i fokus, i en hverdag fylt av svært fattige oppvekstvilkår og høy hyppighet av vold i nærmiljøet. Med utgangspunkt i det daglige, varme måltidet på SFO, ble fokus satt på fargesammensetning, komposisjon og estetikk, som også ble referanse for opplæringa i visuell kunst. SFO ble en oase i en hverdag fylt med mange slags inntrykk, og jammen ble ikke også personlig hygiene satt inn i sammenhengen - her hadde de rundt 200 ungene eget tannbørsteskap.

Felles for alle tilbudene er fokus på opplæring gjennom kulturfag, og betydningen av kunst- og kulturaktivitet i en sosial sammenheng. Underveis tenker jeg at rammene her er helt andre enn de vi møter hjemme, med barn som lider under både materiell og sosial nød. Men, om vi i Norge skal oppfylle visjo-

flyktningområde: Batuta er en variant av El Sistema, i byen Villavicencio. Vårt besøk hos dem inkluderte skolebesøk i et flyktningområde - hvor det drives et enormt sosialt prosjekt.

nen «kulturskole for alle» må vi i større og større grad forholde oss til barn som kommer med ulik ballast inn i møtet med kulturen. Det krever at vi utfordrer oss selv på tilnærmingen til, og presentasjon av, kunst- og kulturfagene, og med dette som referanse blir skolebesøkene meningsfulle og greie å «oversette» til norske forhold.

Inntrykkene er mange etter møtet med et land og folk som representerer et utrolig mangfold. Størst inntrykk gjorde altså møtene med mennesker med usvikelig tro på kraften i kunsten, i en hverdag som tidvis er ganske mistrøstig for barna de møter hver dag.

Denne troen, iblandet stolthet og en enorm gjestfrihet, sitter igjen som den største ballasten vi skal ta med inn videre i prosjektplanleggingen, når vi nå skal ta inntrykkene ned på papiret i form av en prosjektskisse og tiltaksplan for veien videre.

Målet er at ledere og lærere i norske kulturskoler får dele erfaringer med lærere og ledere innen kunstpedagogisk arbeid i Bogota. Helst om ikke altfor lenge, som ledd i arbeidet med videreutvikling av kunst- og kulturaktivitet i kulturskolens grunnopplæring.

rapporttekst og foto: åste selnæs domaas

musikk som metode: musikalsk opplæring gir mange colombianske barn viktige lyspunkt i hverdagen deres.

Måljegeren

trondheim: Morten Christiansen (53) elsker utfordringer. Med klare ambisjoner og tydelige mål gleder han seg som en unge til å ta fatt på direktørjobben i Norsk kulturskoleråd.

– Egentlig kjennes det som å komme hjem, sier han og smiler bredt. Denne dagen har Christiansen (noen uker før han begynte i direktørjobben, red. anm.) snakket strategi og ambisjoner med styreleder og konstituert direktør i mange timer.

– Hele karrieren min har handlet mye om det samme: Organisasjonsbygging, strategiarbeid og utvikling i forhold til verdier og visjoner, utvikling av kompetanse hos medarbeidere, motivering for å oppnå målrettet innsats. Klare ambisjoner og målsettinger er en forutsetning for å lykkes. «Kulturskole til alle» er visjonen, den skal vi stå hardt på for å nå, sier Christiansen.

Grunnlaget

Christiansen har flyttet mye gjennom livet. En naturlig konsekvens når en er skrudd sammen sånn at det å søke nye utfordringer stadig driver en framover.

– Jeg liker å tro at jeg har en kreativ åre. Å ta utfordringer og sette seg nye mål er bra for selvutvikling og kreativiteten, sier han.

Norsk kulturskoleråds nye direktør er født i Halden og oppvokst i Harstad. Han husker godt sin første pianotime da han var sju år gammel. Det var bare han, pianoet og pianolæreren Hjørdis. Kjedelig. Altfor lite sosialt for en gutt som likte liv og røre rundt seg. Det ble korps og pikkolo i stedet. Da han var tolv år flytta familien til Oppegård. Nytt korps, ny skole, nye muligheter.

– Det var her jeg la det viktige musikalske grunnlaget. Etter hvert begynte jeg i Kolbotn Ungdomskorps, som var et svært godt korps med et krevende repertoar, sier Christiansen.

Han fikk mer enn musikkfaglig påfyll i det korpset. Det var der han falt pladask for klarinettisten Ingvild Aasen. Kona er nå kultursjef i Verdal, og datteren på 17 er talentfull fiolinist med kulturskolen som opplæringsarena fra hun var seks år. Familien på tre er med andre ord mer enn gjennomsnittlig interessert i musikk og kultur.

Men Christiansen «famlet» litt før han fant rett utdanningsvei.

– Jeg gikk naturfaglinja på gymnaset, og begynte senere på Universitet i Oslo hvor jeg tok grunnfag i realfag før jeg stakk fingeren i jorda og innså at musikken var mye mer enn en fritidsbeskjeftigelse. Jeg hoppet av realfagstudiene etter to år og begynte på musikkfagskolen på Foss før jeg i 1984 kom inn på Østlandets musikkonservatorium hvor jeg studerte faglærerutdanning med fløyte som hovedinstrument, forteller han.

Banal løsning

Christiansen kommer fra stillingen som daglig leder for Oppvekstprogrammet Nord-Trøndelag, og er i tillegg inne i sin tredje runde i Utdanningsdirektoratets veilederteam. Innimellom dirigerer han et lokalt korps, og komponerer som viktig rekreasjon. Han har arbeidet som pedagog, rektor og enhetsleder i kulturskoler og grunnskoler. Han har vært

fylkeskommunal musikkprodusent og fylkesmusikksjef med ansvar for Nord-Trøndelag fylkeskommunes musikkformidlingsinstitusjon. Han har vært produsent for både skoleforestillinger og musikkspill og konserter.

– Å gå fra pedagog til produsent var en overgang. Som produsent skal du håndtere musikere og kunstnere, du skal legge til rette uten å blande deg for mye opp i produksjonen. Dette har vært flott og lærerikt, og jeg har lært mye om administrasjon og ledelse i tillegg til jeg har fått utløp for kreativiteten, sier Christiansen.

Han har tatt etterutdanning i lederutvikling ved Høgskolen i Nord-Trøndelag samt mastergradstudium i kunnskaps- og innovasjonsledelse ved Copenhagen Business School. Han vet hva som skal til for at et prosjekt skal lykkes. Har til og med skrevet masteroppgave om emnet.

– Løsningen er nesten banal. Ledelsen må være til stede i alle ledd, en må bry seg og vite at det å sette i gang et prosjekt ikke går av seg selv. En må ha få fokusområder og en må følge opp. En annen viktig faktor er ildsjelen. De prosjektene som lykkes har ofte en helt tydelig og definert ildsjel. Når ildsjelen står i fare for å brenne ut, er det ledelsens ansvar å gi oksygen til ildsjelen eller gjøre prosjektet uavhengig av ildsjelen, sier han.

Ønsker lovforankring og forskrifter

Christiansen sier han forstår at stramme budsjetter samt statlige midler som for-

navn: Morten Christiansen

alder: 53

utdanning: Real FAG, Ex.Phil. ved Universitetet i Oslo, Studentfag musikk ved Foss vgs, Østlandets musikkonservatorium, Lederutvikling ved Høgskolen i Nord-Trøndelag, Mastergradsstudium i kunnskaps- og innovasjonsledelse ved Copenhagen Business School, Høgskolen i Nord-Trøndelag og Høgskolen i Sør-Trøndelag

yrke: Direktør i Norsk kulturskoleråd

aktuell fordi: Nytilsatt direktør i Norsk kulturskoleråd

:fakta

svinner på veien gjør det vanskelig for kulturskolene å følge opp kulturloftene. Han forstår at mange kulturskolerektorer ønsker seg tilbake til tida med øremerkede midler.

– Jeg skulle gjerne sett at vi fikk øremerkede midler til kulturskolen, men samtidig er det ikke gangbar politikk anno 2013. Vi trenger lovforankringer som sier noe om kulturskolens innhold og kvalitet. Elever og foreldre har forventninger til kvalitet, og vår oppgave er å levere de beste tjenestene vi kan innenfor de rammene vi har. Det handler om å tette gapet mellom forventninger og det en greier å levere. Jo mindre gapet er, jo bedre kulturskole. Med tydelige forskrifter vil vi få noe å måle innholdet opp mot, og lokalpolitikere vil få et større press på seg for å sørge for at kulturskolene får de midlene de skal ha for å kunne oppfylle lovpålagte krav, sier Christiansen.

Han synes også det er viktig med et rapportsystem som viser hvor mye av de statlige kulturskolebevilgningene som kommer fram, og at en må bli flinkere til å vise fram resultatene av disse rapportene.

– Norsk kulturskoleråd er godt i gang med å stake ut en kurs for rammeplan og strategi for å få en best mulig kulturskole og kulturskolepolitikk. Selv om det er en lang vei å gå i forhold til visjonen om kulturskole til alle, skal vi komme i mål, sier han.

klar beskjed: – Vi trenger lovforankringer som sier noe om kulturskolens innhold og kvalitet, sier Morten Christiansen, ny direktør i Norsk kulturskoleråd.

Ingen motsetninger

Den nye direktøren er overhodet ikke bekymret for at kulturskole for alle og kvantitet skal gå på bekostning av kvalitet og talentutvikling.

– Det skal ikke være noen motsetninger her. Jeg er opptatt av at kvantitet avler kvalitet. Det uroer meg er at det ikke er stuerent å tenke talentutvikling innenfor kultur. Lørdagsskoletanken er noe vi må jobbe videre med å utvikle. Vi må se på hvilken rolle fylkeskommunen kan spille i forhold til regionale talentutvikling. Et samarbeid på tvers av kommunegrensene vil ikke bare spisse lørdagsskoletilbudet ute i distriktene, vi ville også fått større stillinger for kulturskolelærerne.

– Er du bekymret for kulturskolesatsingen nå som det ble regjeringsskifte?

– Jeg tror at enhver regjering vil holde kulturfanen høyt. Var jeg naiv nå?

– Eh ..., litt kanskje.

– He he. Altså: Kunst og kultur er en grunnleggende verdi og en livsnerve i ethvert samfunn som det offentlige må ta et visst ansvar for. Dette innebærer en god kulturskole og dermed har jeg tro på at vi kan snakke med enhver regjeringskonstellasjon, sier Christiansen diplomatisk.

tekst: hege arstad
foto: egil hofslø

Nordisk musikkleir

lillehammer: En stor, men interessant oppgave på Lillehammer kulturskole da 140 musikk- og kulturskoleelever samlet seg til nordisk musikkleir og storstilt vennskapsbykonsert på Lillehammer.

Musikkleiren er et resultat av et snart 25 år langt samarbeid mellom Lillehammer og vennskapsbyene Oulainen i Finland, Leksand i Sverige og Hørsholm i Danmark.

Rektor Eivind Nåvik ved Lillehammer kulturskole har vært en av primus motorer, og har bidratt til at samarbeidet har utviklet seg fra å være litt tilfeldige møter mellom skolene i Oulainen og Lillehammer til et systematisk og fruktbart samarbeid mellom fire vennskapsbyer.

– Den nordiske ideen er viktig for oss. Gjennom snart 25 år har våre samarbeidsproduksjoner bidratt til at mange

hundre ungdommer har fått oppleve nordisk forbrødring og derigjennom fått innsikt i hverandres kultur og språk. Det unike er at samarbeidet mellom de fire byene ikke er tosidig, men en gjensidig avtale mellom alle fire. Målsettingen for virksomheten er å skape en internasjonal forståelse og en musikalsk arena for opplevelser, sier Nåvik.

Musikalsk magi

På musikkleiren var det lagt opp til et tett program. Med øving, sightseeing, interne konserter, deltakelse på Barnas Verdensdag og Vennskapsbykonsert i Maihaugensalen, var timeplanen spekket med musikalske og sosiale begivenheter.

– Ved å knytte leiren opp mot Barnas Verdensdag fikk samlingen en ekstra dimensjon. Vennskapsbyene hadde innslag på arrangementet og fikk dermed mulighet til å vise seg fram for et stort publikum. I tillegg til at hver skole kom med grupper som hadde et ferdig innøvd program, ble det også øvd inn et fellesrepertoar. Den konserten nok høydepunktet for både lederne og ungdommene, sier Nåvik.

– Verdien i dette oppstår når en begynner å jobbe sammen. Vi kan lage flotte konserter hver for oss, men da greier vi ikke å få til det trøkket og den musikalske magien som oppstår når 140 sang- og musikkere bringes sammen, sier Nåvik.

Økonomiske støttespillere

Vennskapsbyene ruller på å være vertskap for leirene, som arrangeres med tre-fire års mellomrom.

– Det er mye planlegging og arbeid, ikke minst i forhold til logistikk og økonomi. Den største utfordringen er uten tvil arbeidet med å skaffe økonomiske midler til gjennomføringen. Hver av skolene dekker egne reiseutgifter, mens vertskapsbyen tar regninga for overnatting, bispising, leie av lokaler, utflukter og så videre. Årets musikkleir ble mulig gjennom betydelig økonomisk støtte fra Nordisk kulturfond og med bidrag fra Foreningen Norden. Mye arbeid som ligger bak, men det kan på ingen måte måles opp mot alt vi får tilbake i form av musikalsk samhandling, kulturell utveksling samt sang- og spilleglede, avslutter Eivind Nåvik.

nordisk samarbeid: kor og orkestre fra fire land var samla på Lillehammer.

tekst: hege arstad
foto: privat

jubileumstakter: Christian Kangongo Kalinde (t.v.) og Birk Røstum Stabell var to av cirka 200 hundre aktører i jubileumsforestillinga på Tolga.

Jubilerende og nytenkende

tolga: Ved et jubileum ser en seg naturlig nok litt ekstra i bakspeilet.

Men hos 25-årsjubilaranten Tolga kulturskole ser en enda lengre og grundigere framover.

For foregangskulturskolen, som i 2007 ble utnevnt som demonstrasjonskulturskole av Kunnskapsdepartementet, har ikke tenkt å gå på tomgang de neste 25 årene. Rektor Berit Konstad Graftås har planer om mer utvikling, mer kvalitetsaktivitet.

– Vi har lyst til å arbeide enda mer med å inkludere så mange som mulig i skolen vår, og vi ønsker å få til forskning på konsekvensene av det inkluderende arbeidet vi driver og har planer om å utvide. Vi ønsker også å se på hva kulturen gjør med folkehelsen, og i den forbindelse også tilby undervisningstilbud til eldre, sier Berit Konstad Graftås til Kulturtrøkk.

Jubileumsforestilling på scene og lerret

Så mye om framtida ved Tolga kulturskole i denne runden. Nå mer om hvordan skolen markerte og markerer sine første 25 år. Høydepunktet i feiringa ble en egen jubileumsforestilling i juni. Den

ble filmet, og blir viet mye plass på en jubileums-dvd som skal være på markedet i løpet av tidlighøsten.

Forestillinga ble en blanding av sceneopptredener og filmminnslag. Skolen hadde hyret inn et filmproduksjonsselskap, som hadde laget flere innslag som viste ulike sider ved skolens aktivitet. Blant annet fra skolens judogrupper, fra ei teatergruppe, og 25 pianister som spilte Grieg.

– Pianister får ikke alltid så mye «rom» i en forestilling, så her fokuserte vi dem litt ekstra, ved å filme dem én og én og sette det hele sammen til en filmsekvens, sier Konstad Graftås.

Forestillinga rommet også innslag hvor musikalske liveopptredener ble mikset sammen med filmopptak av de samme utøverne fra flere år tilbake.

I tillegg til nærmere 200 av dagens elever ved Tolga kulturskole hadde en henta

inn flere tidligere kulturskoleelever, som fikk litt ekstra plass i programmet. Blant disse flere drømmestipendmottakere og -nominerte: Rønnaug og Lars Tingelstad, Astrid Sugaren, Anna Pernille Erlien Ruud, Ask Eide Liell, Rannvei Moldstad Hegseth og Sunniva Brennmoen Strypet.

Etterpå var det bløtkake til både aktører og publikum, og mye skryt å få i media dagene derpå.

tekst: egil hofsli

foto: stig aspaas og svein eggan

tidligere elever: Lars og Rønnaug Tingelstad deltok også i jubileumsforestillinga.

Tekstildesign – trekker

tromsø: Alder er som kjent ingen hindring her i livet. Ved Tromsø kulturskole strømmer voksne til kulturskolebenken for å lære tekstildesign.

Tekstildesign har vært et tilbud ved Tromsø kulturskole i mange år. Tilbudet er i utgangspunktet tilrettelagt for elever fra 13 år og oppover, men har i løpet av årene blitt et så populært tilbud blant voksne at samtlige av de ti plassene innehas av kvinner i denne aldersgruppen.

Faglærer i tekstildesign - og kostymeansvarlig ved Tromsø kulturskole siden 2006 - Janne Nordberg, synes hun har verdens beste jobb.

– Det er veldig morsomt at så mange voksne ønsker å lære tekstildesign. De fleste av elevene mine er i 40-årsalderen, og en av dem er inne i sitt femte kulturskoleår. Selv om vi har fått et flott miljø og har det veldig hyggelig sammen, er det ingen som kommer hit bare på grunn av det sosiale. Samtlige kommer fordi de har et genuint ønske om å lære mer om tekstilens fantastiske verden, sier Nordberg og fortsetter:

– Arbeidskapasiteten er så stor at jeg av og til må legge inne «venteprosjekt» for de ivrigste. Forskjellen på å jobbe i

kulturskolen med ti voksne entusiastiske og kunnskapstørste elever og 25 grunnskoleelever, hvor jeg jobber som kunst- og håndverkslærer, er enorm. Jeg har verdens beste jobb i Tromsø kulturskole, men skulle gjerne sett at tilbudet også tiltrakk seg flere ungdommer. Utfordringen er å blande unge og voksne tekstildesignelever. Tenåringene har en tendens til å falle utenfor samtalen rundt symaskinene når de er i mindretall, og det optimale hadde vært én tekstildesigngruppe for voksne og én for ungdommer.

Proessen like viktig som produktet

De ti tekstildesignplassene er organisert i grupper på fem, og undervisningen går over tre timer annenhver torsdag.

– All undervisning er individuelt tilrettelagt, og tar utgangspunkt i elevens ståsted. Noen har barnelærdommen i bunn, andre har strikket og sydd litt på hobbybasis og har lyst til å utvikle ferdighetene og utforske nye teknikker, mens andre begynner helt på scratch. Jeg starter hver undervisning med en

halvtimes teoridel, og legger inn felles seanser underveis etter ønske og behov fra elevene, forklarer Nordberg.

Elevene er også med på å utarbeide årsplanen. Målsetningen er å utvikle nysgjerrighet til ulike teknikker, utvikle visuell uttrykksevne, kreativitet og personlig uttrykk samt utforske ulike redskaper, teknikker og tekstilmaterialer.

– Årsplanen er veldig åpen, og blir på mange måter til mens vi går. Jeg tar tak i det elevene trenger og har behov for der og da. Den ultimate lærdommen kommer av feil som blir begått underveis. Når en elev gjør feil, lærer resten av elevgruppen av den feilen. De hjelper hverandre og kommer med tips og råd dersom en står fast. Proessen er i så måte like viktig som det ferdige produktet, sier Nordberg.

Stortrives på skolebenken

53-årige Anne-Grete Sivertsen er den eldste av Nordbergs tekstildesignelever. Hun er inne i sitt tredje kulturskoleår, og stortrives på skolebenken. – Jeg fikk høre om tilbudet gjennom kommunens internavis, og meldte meg på uten helt å vite hva tilbudet egentlig gikk ut på. Jeg hadde lyst til å lære noe nytt, og tekstildesign hørtes både spennende og utfordrende ut, sier Sivertsen, som til daglig jobber i barnhage.

Før hun begynte på kulturskolen begrenset håndarbeidsferdighetene seg til å legge opp gardiner og syng av dukkekler. Nå har lært å sy skjørt, tights, pute, duk og kjoler. – Jeg har lært masse, men føler meg fortsatt som en lærling. Jeg har fått mye skryt for det jeg har sydd, hvilket er morsomt og motiverende. Janne er en utrolig dyktig lærer som gir oss utfordrende oppgaver under kyndig veiledning. At kulturskolen har plass for voksne, er fantastisk bra. Vi er en flott gjeng som inspirerer og hjelper hverandre underveis, sier Sivertsen.

ordføreren åpnet: Tromsøordfører Jens Johan Hjort åpnet utstillingen i Rådhuset. Her sammen med tekstildesignlærer Janne Nordberg og utstillingsdukken «Afrodite».

voksne til kulturskolen

voksen elev: Anne-Grete Sivertsen veiledes av lærer Janne Nordberg.

ferdig produkt: designet av kulturskoleelev Irina Bocharova.

Utstilling på rådhuset

Tromsø kulturskoles er 45-årsjubilant i år, og har markert begivenheten med en rekke konserter, forestillinger og utstillinger. En av utstillingene ble avholdt på rådhuset i Tromsø, og besto av arbeid laget av kulturskoleelever fra tekstildesign og billedkunst.

– Det var stas å få vist frem arbeidet i byens rådhus. Vi fikk veldig mange positive tilbakemeldinger, ikke minst fra ordfører Jens Johan Hjort som åpnet utstillingen, sier Nordberg.

30. november får tekstildesignelevne igjen mulighet til å vise frem arbeidet sitt, nå på kulturskolens Lørdagskonsert.

– I tillegg til en utstilling skal vi ha et samarbeid med kulturskoleelever fra andre disipliner. Det er fortsatt på planleggingsstadiet, så jeg kan ikke røpe mer enn at det blir en kul og annerledes fremføring, sier Janne Nordberg.

tekst: hege arstad
foto: ann kristin balto og ulla hansen

famesuksess: Mandal kulturskole og StudioE gjorde suksess med «Fame» i vår. Neste musikalopp-gave: «Hairspray». foto: fotominner.net

«Fame»-eventyr i Mandal

mandal: Musikal er pop i Mandal. Kommunens kulturskole og den lokale, private danseskolen StudioE satte sist vår opp «Fame». På ganske så spektakulært vis skal vi tro både lokalpresse, publikum og de ansvarlige.

Dette var tredje året at teaterlærer Inger Marie Lohne og kulturskolerektor Marianne Tilden fra Mandal kulturskole samt koreograf Elisabeth Støle fra StudioE gikk sammen om å lage musikal i Buen kulturhus i Mandal. Støle er koreograf og kunstnerisk leder, Lohne er hovedregissør og musikalsk leder og Tilden er produsent og inspisient.

– I ensemblet var det denne gang 35 dyktige sangere, dansere og skuespillere. Alle håndplukket fra en audition som fant sted høsten før. I november startet vi øvinger med manusarbeid og sanginnstudering med grunnensemblet, sier Inger Marie Lohne.

Ekstra danseaudition

I januar hadde en så en danseaudition for å plukke ut en spesialdansegruppe som også skulle være en del av ensemblet, men også være i stand til å gjøre litt spenstigere koreografi enn de andre. Disse ble en del av «danseklassen» i musikalen.

– I tillegg til ensemblet så hadde vi med noen dansegrupper fra StudioE på noen av fellesnumrene. Dette for å «krydre» scenene litt ekstra. Totalt så var det cirka 70 ungdommer på scenen i løpet av musikalen, sier Lohne.

kvinnene bak: Marianne Tilden (f.v.), Inger Marie Lohne, Elisabeth Støle. foto: ramstad foto

Fra januar jobben en ukentlig med alle aktørene. En fellesøvelse i uka, i tillegg til en til to ekstra småøvelser med grupper eller sangtimer. Cirka tre uker før premieren ble øvingen intensivert, og det var øvelser av en eller annen type nesten hver dag.

Totalt var det 2.200 publikummere som fikk med seg denne «Fame»-oppsetningen fordelt på sju forestillinger.

– Musikalene i Mandal har blitt prestisjeprosjekter for alle involverte. Vi satser høyt og går for profesjonalitet i alle ledd, sier Lohne. – En profesjonell fotograf tar plakatbilder som byen «pepes med» i forkant. Lys- og lyddesignere er også av topp klasse, og det er et stort team med dedikerte scenearbeidere.

– Uunnværlig foreldrestøtte

– En veldig engasjert foreldregruppe er også en uunnværlig hjelp for å hjelpe med alt fra sponing, rydding, mat osv., sier Inger Marie Lohne.

Musikalprosjektet har også et godt samarbeid med handelsstanden i Mandal, noe som har resultert i flotte PR-stunt samt bilparade i byen. – Det nærmest herjet «Fame»-feber i byen og det er avgjørende å få engasjert lokalmiljøet og få vist frem hva disse ungdommene er gode for, sier Lohne og Tilden.

Neste store prosjekt er «Hairspray». En musikal med energi, varme og glimt i øyet, akkurat slik som vi vil ha, sier de tre. – Audition for den vil være etter høstferien.

tekst: egil hofslø

Kykeliky - kultur for de yngste

tromsø: Kykeliky-konferansen arrangeres for første gang i Tromsø 8. og 9. april 2014. Med fokus på kultur for de yngste.

Konferansen er ment for de som arbeider med kunst og kultur for barn i alderen null til seks år. Arrangører er Norsk kulturskoleråd, Nasjonalt senter for kunst og kultur i opplæringen og Rikskonsertene, og på den første konferansen er Universitetet i Tromsø en sentral samarbeidspartner.

Målgruppa er ansatte i kulturskoler, barnehager, høgskoler, universitet samt andre som arbeider med kulturadministrasjon. Arrangørene lover spennende og nyttige foredrag og verksted, rom for erfaringsdeling og gode kunstneriske innslag.

Invitasjon med detaljert program vil bli sendt ut i desember 2013. Mer informasjon vil da også bli å finne på nettstedet kulturskoleradet.no.

Om du ønsker å bidra på konferansens «torg for erfaringsdeling», kan du

Kurs i digital dokumentasjon

trondheim: Bedre utnyttelse av nettbrett og smarttelefoner kan gi deg som lærer bedre kontroll, oversikt, presisjon i formidlingen samt nærere kontakt med både elever og foresatte. Norsk kulturskoleråd kan hjelpe deg dit.

I høst arrangeres tre kurs i digital dokumentasjon, med Lage Thune Myrberget som kursholder. Kurset passer for lærere både i grunnskole og kulturskole.

Tid og sted for kursene:

- 25. november: Oslo
- 29. november: Trondheim
- 13. desember: Bergen

Mer informasjon om kursene finner du på nettstedet kulturskoleradet.no, der du også kan melde deg på kursene.

kontakte Ragnhild Skille i Norsk kulturskoleråd, på e-post ragnhild.skille@kulturskoleradet.no.

I alt fire konferanser er planlagt, og de tre neste vil trolig bli lagt til andre steder i landet.

tekst og foto: egil hofsl

tas på alvor: Kykeliky-konferansen skal ha fokus på kultur for barn under sju år.

EUROPA CANTAT JUNIOR7

Festival for barne- og ungdomskor
Bergen 30. juli - 6. august 2014

Ung i Kor **KULTURRÅDET** **EUROPA CANTAT** **Kavli fondet** **BERGEN KOMMUNE** **HORDALAND FYLKESKOMMUNE**

Festival for unge kor (8-18) • workshops • fellessang • konserter • studietur for dirigenter
Mer informasjon og påmelding på www.ecjunior.com

Ny kulturskolekonsulent i Hedmark og Oppland

hamar: Elin Kvernmoen er ansatt som ny kulturskolekonsulent for Norsk kulturskoleråd i Hedmark og Oppland. Også Troms/Svalbard og Finnmark har trolig fått nye kulturskolekonsulenter når du leser dette.

For Kulturtrøkks deadline gjør at vi ikke kunne fortelle hvem som skal vikariere som konsulent for Norsk kulturskoleråd Troms og Svalbard fram til 31. juli 2014 eller hvem som blir fast, ny kulturskolekonsulent for Norsk kulturskoleråd Finnmark. På nettstedet kulturskoleradet.no finner du informasjon om hvem dette er.

Begge disse stillingene er 40 prosentstillinger. I Troms/Svalbard er det Ulla Hansen som skal ha ett års permisjon for å arbeide i et engasjement som rådgiver ved Universitetet i Tromsø. I Finnmark har Øystein Skårset sluttet som kulturskolekonsulent fordi det ventet ham en heltidsstilling som oppvekst- og kultursjef i Nordkapp kommune.

Kommer fra Prøysenhuset

Men tilbake til det som er sikkert: Den nye kulturskolekonsulenten for Hedmark og Oppland, Elin Kvernmoen, er bosatt i Hamar, og har siden 2008 ansatt som formidlingsleder ved Hedmark fylkesmuseum, avdeling Prøysenhuset.

44-årige Kvernmoen har tidligere arbeidet i en årrekke innen feltet «musikk og barn». Blant annet i barnehager og kulturskoler. Hun har også tilbudt babysang, musikklek og musikkførskole gjennom sitt eget foretak, Musikklåven.

Kvernmoen har musikkfaglig utdanning, med faglærerutdanning på musikkbarnehage- og grunnskolerettet linje ved Barratt Due musikk institutt som siste etappe på den utdanningsveien.

ny konsulent: Elin Kvernmoen er ansatt som kulturskolekonsulent i Hedmark og Oppland. foto: privat

Elin Kvernmoen skal betjene de to fylkene gjennom en 80 prosent-stilling, og bruke like mye tid på begge fylkene. Hun overtar jobben etter Eivind Nåvik (hva gjelder Oppland) og Berit Konstad Graftås (hva gjelder Hedmark). Begge disse går tilbake til heltidsstillinger som rektorer ved sine kulturskoler i henholdsvis Lillehammer og Tolga.

tekst: egil hofslø

FAGTILBUD

KOR

KORPS

ORKESTER

JAZZ

TILRETTELAGT MUSIKKOPPLÆRING

DIREKSJON

Opptak av elever for skoleåret 2014-2015 starter 1. februar 2014
- søk nå!

Du tas inn på Toneheim etter hovedinstrument. Det danner grunnlaget for plassering i ensembler, som er hovedaktiviteten på Toneheim.

TONEHEIM
FOLKEHØGSKOLE
Hamar

www.toneheim.no

ET ÅR FOR LIVET
I DUR OG MOLL

Speedadmin

WEB-BASERT administrasjonsprogram utviklet spesielt til Kulturskoler

Utover den daglige elevadministrasjon inneholder SpeedADMIN også:

- Lærer App til alle mobilplattformer, bl.a. til elektronisk fremmøteliste og notater på den enkelte elev.
- Planleggingsfunksjon for konserter.
- Enkel oversikt over timeplaner og øvrige bookinger i kulturskolen.
- Administrasjon av lokaler.
- Intranett/forum-del til alle brukere.
- Fullt integrert med hjemmesiden uavhengig av publiseringsystem.
- Kan tilpasses etter ønsker fra den enkelte skole
- GSI-rapportering.
- Rapport modul. I denne modulen kan alle data hentes og eksporteres i forskjellige formater.
- Innebygget e-mail og SMS.
- Kontingentbetaling via Visma Enterprise og Agresso.

Demonstrasjon av programmet arrangeres ved henvendelse på: info@speedware.dk

SpeedWare ApS
Ellegårdvej 36
DK - 6400 Sønderborg
Tel: +45 4244 4544
www.speedware.dk

HJEMMESIDE MED MER KULTUR OG MINDRE ADMINISTRASJON

MER TID TIL DET VIKTIGSTE:

- ✓ Unngå dobbeltarbeid og eliminer feil
- ✓ Alltid aktuell og oppdatert hjemmeside
- ✓ Fornøyde elever, lærere og foreldre
- ✓ Mer kultur og mindre administrasjon

Vi utvikler moderne webdesign på brukervennlig plattform og hjemmesider med integrert innhold fra SpeedAdmin.

Oppdatering av undervisningstilbud, konserter og andre arrangementer, grupper, lærerlister og romoversikt på ét sted. Alt det dere selv legger inn i SpeedAdmin kommer automatisk inn på kulturskolens hjemmeside, hvor også påmelding foregår direkte i SpeedAdmin.

Scan QR-koden med mobilen og les mer på hjemmesiden vår.

KONTAKT OSS FOR EN UFORPLIKTENDE SAMTALE.

Telefon: +45 7312 4150
Mobil: +45 4037 5506
mfh@haug-it.dk
www.haug-it.dk

HAUG IT
Hjemmesider og webshops

Endelig ny fiolinlærer

alta: Etter to år uten fiolinlærer har Alta kulturskole endelig fått ny lærer - Oganés Girunyan - på plass, skriver altaposten.no. Mens altaværingen Miriam Helms Ålien har vunnet store priser og gjør suksess som solist, har hjembyen ikke hatt tilbud til nye talenter på fiolin de to siste årene. Nå har Girunyan begynt i en 50 prosent-stilling. Kulturskolerektor Bjørn Roald Mikkelsen sier til altaposten.no at det nesten er som å starte opp fiolinmiljøet på nytt. Den nyansatte læreren håper at han etter hvert kan jobbe i full stilling.

Dobbelt så mange får sangtimer

ålgård: Stor interesse gjorde at Gjesdal kulturskole doblet tilbudet innen sangundervisning, men fortsatt er det kø. Sanglærer Kersti Ala-Murr har fått økt sin stillingsprosent, og kan nå ta i mot 30 elever - mot 15 tidligere. Likevel er det fortsatt venteliste. - I utgangspunktet er den ekstra ressursen et ettårig prosjekt vi hadde mulighet for å gjennomføre dette året. Vi håper imidlertid at det skal bli permanent, dersom sanginteressen fortsatt viser seg å være like stor blant Gjesdal-ungdommen, sier rektor ved kulturskolen, Ingvild Arnevik Aadnøy, til gb.no.

Noter på kulturskoletimeplanen

frosta: Den nylig innførte kulturskoletimen får ulike ansikt og innhold landet rundt. I Frosta kommune blir det generell musikk- og noteopplæring på timeplanen, for tredje og fjerde skoletrinn. Dette passet det lokale skolekorpset svært bra, som i forkant av kommunestyrets beslutning om noteopplæring, hadde redegjort om rekrutteringsproblemer. Korpset hadde også gitt til kjenne et stort behov for en egen treblåslærer, og kommunestyret fant rom for en slik stilling (20 prosent), ved Frosta kulturskole. Eva Kristin Nilsen er ansatt i den stillingen, melder frostingen.no.

Prøver ut kulturskole i skolehverdagen

alvdal: Kommunestyret i Alvdal har vedtatt å innlemme kulturskolen i skolehverdagen. Ordningen skal være en prøveordning som skal evalueres etter ett år. Under evalueringen skal det også foretas en vurdering om en generell utvidelse av skoletida, heter det i vedtaket kommunestyret gjorde.

Nyttårskonsert med Rene Andersen

eidsberg: Nyttårskonsert med artisten Rene Andersen, familieforestillingen «Oliver!» og mange øvelser ligger foran musikkfagklassen ved Eidsberg kulturskole. Den er den eneste av sitt slag i Østfold, og er inne sitt fjerde år. Elevene i klassen har kvalifisert seg gjennom audition for å komme inn på dette fordypningstilbudet. Nyttårsaften fyller de Festiviteten i Eidsberg når de holder den tradisjonelle nyttårskonserten sammen med Rene Andersen og fullt orkester, og de senere skal medvirke i «Oliver!» sammen med kulturskolens teaterlever. Tilbudet gis i samarbeid mellom kulturskolene i Eidsberg, Askim, Skiptvet, Spydeberg og Trøgstad.

Bytta bort Munch, fikk fela igjen

oslo: Fiolinundervisning i barnehagen er blant de tiltakene som skal gjøre Tøyen-befolkningen til en ressurssterk gruppe i en ressurssterk bydel. Men det ettertraktede Munchmuseet må de vinke adjø til. - Mennesker som spiller sammen, kriger ikke, sier Sissel Larsen, instrumentalpedagog ved Oslo musikk- og kulturskole som driver barneorkesteret ved Tøyen skole, og legger til: - Framtidens beste filharmonikere skal komme fra Tøyen. Bydelen skal få 25 millioner kroner fra kommunen som kompensasjon for at Munchmuseet havner i Bjørvika. Planen er at liknende bevilgninger skal komme i årene framover også.

Krusedull i kulturskoletimen

birkeland: Kulturskolen i Birkenes og Lillesand satser videre på sitt sangtilbud i folkemusikk, nå som en del av kommunenes kulturskoletimetilbud. "Krusedull" blir et tilbud for andre til sjette klasse ved Birkeland skole, med undervisning rett etter skoletid tirsdager. - Spesielt i år er at vi satser på å lage en stor forestilling, sier rektor ved Kulturskolen i Birkenes og Lillesand, Jo Eskild, til BirkenesAvisa. Det er Gunhild Tømmerås som har hovedansvaret for tilbudet, mens Jo Eskild selv bidrar med pianoakkompagnement.

Lær på øret!
Den naturligste måten
å lære en sang på!

KOR ARTI

Vol. 17 m/CD

20 år - 300 sanger - 20.000 deltakere - 300.000 elever

Velkommen til alle som ønsker å slå et slag for sangen i skole og kulturskole! Vi lover en livlig, lekende og levende dag! Ingen forkunnskaper trengs - det viktigste er at DU ønsker å bruke din stemme sammen med andre! Her er det mye å lære uansett om du er utdannet innen faget eller ikke.

UKE	DATO	STED
44	30. okt	Mosjøen
	31. okt	Bodø
	01. nov	Tromsø
45	05. nov	Skien
	06. nov	Oslo
	07. nov	Oslo
	08. nov	Oslo
46	13. nov	Hamar
	14. nov	Førde
	15. nov	Bergen
47	19. nov	Kristiansand
	20. nov	Molde
	21. nov	Trondheim
	22. nov	Levanger
	22. nov	Stavanger

” God undervisning i visuell kunst, dans, drama og musikk genererer en rekke positive effekter både for elevene, skolen, arbeidslivet og lokalsamfunnet. (The Effects and Effectiveness of Arts Education, 2000)

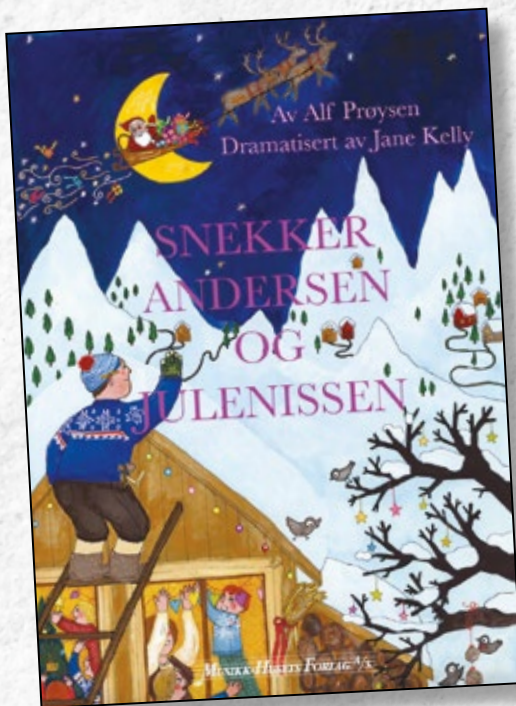
KOR ARTI' DIG
100 sanger på web
innen november 2013
www.korarti.no

” Professor Anne Bamfords studier i 60 land konkluderer med at «god kvalitet i praktisk-estetiske fag styrker prestasjonene på alle fagområder» (The Wow Factor, 2007)

Nyheter

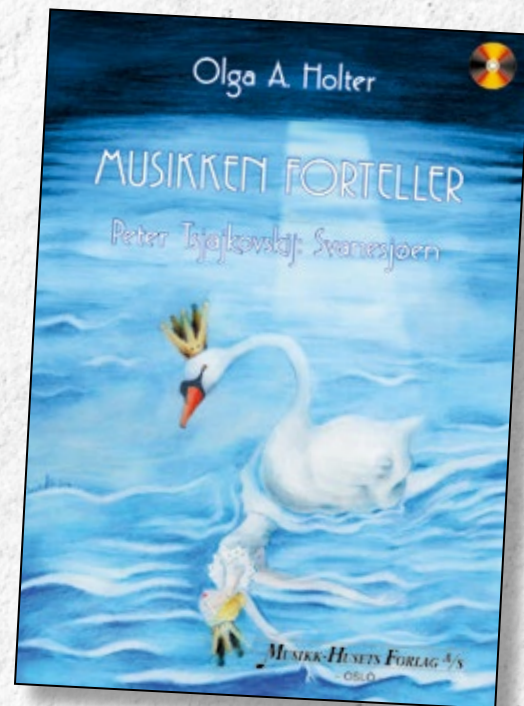
Alf Prøysens klassiske julefortelling

Nå også i nynorsk utgave!

«Snekker Andersen og Julenissen»

dramatisert av Jane Kelly.
Klassesett med rollehefter og playback CD.

Olga A Holter:

Musikken forteller

Bli kjent med handlingen i balletten Svanesjøen og hvordan Peter Tsjaikovskij uttrykker dette i musikken.

Heftet inneholder legenden som Svanesjøen bygger på og er illustrert med fargerike tegninger av Firuz Katal. Pianonoter følger handlingen og musikken er innspilt på CD som følger med. Her er det mange bruksmuligheter. Bruk boka til å bli kjent med historien bak Svanesjøen. Spill piano eller hør på CDen. Ballettforestillingen vil utvilsomt få ytterligere verdi dersom man kjenner historien.

Fremfør balletten på skolen!

MUSIKK-HUSETS FORLAG A/S

– OSLO –